

Fotografia

L'àlbum del teatre

EXPOSICIÓ • El Palau Solterra de Torroella de Montgrí presenta fotografies de l'escena catalana datades entre 1900 i 1929 **PIONERS** • Les imatges pertanyen al fons dels retratistes d'estudi barcelonins Pau Audouard i Amadeu Mariné

Eva Vázquez
 TORROELLA DE MONTGRÍ

El 1933 va ingressar a l'Arxiu Fotogràfic de Barcelona el fons d'imatges d'Amadeu Mariné i Vadalaco (Barcelona, 1878-1935), per la galeria del qual, primer en un terrat del carrer Pelai i més endavant en uns baixos de la rambla de Canaletes, havien passat alguns dels més destacats escriptors i polítics de l'època, des d'Àngel Guimerà, Nicolau d'Oliver o Rovira i Virgili, fins a Sagarra, Folch i Torres, Carner o Pompeu Fabra. Al seu estudi, Mariné s'havia especialitzat sobretot en el retrat d'escena, fotografiant durant més de vint anys des dels espectacles lleugers del Paral·lel a les produccions dramàtiques del Novetats o el Romea, on es va convertir en un dels principals retratistes de l'estrella del moment, Margarita Xirgu.

Quan va donar el seu fons a l'Arxiu de Barcelona, creat el 1931 per preservar la memòria visual de la ciutat en un gest pioner de conservació patrimonial, l'ofici dels fotògrafs de galeria ja començava a entrar en crisi amb la progressiva democratització de l'accés als mitjans de reproducció tècnica de la imatge, i el mateix Mariné en devia ser prou conscient en fer donació a la ciutat del seu fons i d'un plec de fotografies que Pau Audouard i Deglaire (l'Havana, 1856-Barcelona, 1918) havia fet entre 1908 i 1910 per encàrrec d'Adrià Gual, creador i director de la Nova Empresa de Teatre Català. Audouard, fotògraf oficial de l'Exposició Universal de 1888, havia estat un dels primers grans fotògrafs de galeria barcelonins, al costat de l'estudi Napoleón o el d'Antoni Esplugas Puig, però pocs havien

L'actor Joan Vehil a 'Aucells de pas', de Santiago Rusiñol i Gregorio Martínez Sierra (1908), i la llegendària Margarita Xirgu caracteritzada com 'La dama de les camèlies', de Dumas (1911), dues de les imatges exposades al Palau Solterra de la Fundació Vila Casas ■ PAU AUDOUARD / AMADEU MARINÉ

igualat el seu prestigi, que atreia al luxós estudi que havia habilitat a la planta baixa de la casa Lleó Morera el bo i millor de la Barcelona vuitcentista. Va ser aquí on va rebre

El material prové del fons Mariné, conservat des de 1933 a l'Arxiu Fotogràfic de Barcelona

també els actors i les actrius del Teatre Català impulsat per Adrià Gual per promoure una escena nacional que revalorés els clàssics i el

repertori d'autors com ara Guimerà, Verdaguer, Rusiñol, Puig i Ferrer, Marquina, Morató o Apel·les Mestres.

El material d'aquests dos fons d'imatges, el de Mariné i el d'Audouard, ja va ser objecte d'una exposició retrospectiva el 1998 que ara arriba al Palau Solterra de Torroella de Montgrí, fins al 15 de setembre, en una selecció que permet contraposar dues maneres d'entendre la fotografia, entre la recreació sublim i el producte de consum, en un marge de menys de trenta anys de diferència. Datades entre 1900 i 1929, plantegen una doble ficció, com

Fer comèdia
 Un dels trets que diferencien els retrats d'Audouard i els de Mariné és l'atenuació gradual de la gesticulació emfàtica dels actors tant a escena com a l'estudi. Els actors de Mariné serien, doncs, perpetuats més com a persones que com a tipus.

apunjava Isidre Bravo en el catàleg de 1998, perquè a la mentida intrínseca del teatre hi afegien la mentida nova de fingir als estudis la representació. Intèrprets com Ramon Tor, Maria Vila, Joan Vehil, Assumpció Casals, Josep Santpere, Joana Tressols, Jaume Borràs, Josep Bergés o la imponent Margarita Xirgu desfilen per aquesta exposició sobre els orígens del teatre català que, molt oportunament, es complementa amb *Mirades escèniques a Núria Espert*, que la fotògrafa Núria Faixat ha dedicat a documentar la carrera de la veterana actriu catalana des de 1968. ■